

Satınalma

www.satinalmadergisi.com

www.BuyerNetwork.net

ISSN 2149-1232
FİYAT 20 TL

Satınalma ve Tedarik Zinciri Yöneticilerinin Dergisi

Yıl: 7 Sayı: 82 | EKİM 2019

Buyer Network Öğrenme Merkezi Açıldı

Kuruluşunun
Birinci Yılında
Ticaret Bakanlığı
Rıza Mehmet KORKMAZ
ÜNSPED

Ana İlkemiz Hem Tedarikçimize,
Hem de Müşterilerimize Karşı Dürüstlüktür

Ömer SAYAN

Yönetici Yerleştirme Programı ve İnsan Kaynakları Alanında
BuyerNetwork.net - Benson & Partners İşbirliği Başladı

Türkiye İlaç Sektörü ve
Dış Ticaret
Mehmet ATASEVER

2019 Satınalma
Ücret Anketi
Emre SALİHOĞLU

Satınalma Toplantılarında
9 Tuzak
Şafak TOMBAK

Mehmet ATASEVER
Kamu İhale Kurumu
Kurul Üyesi
mhatasever@gmail.com

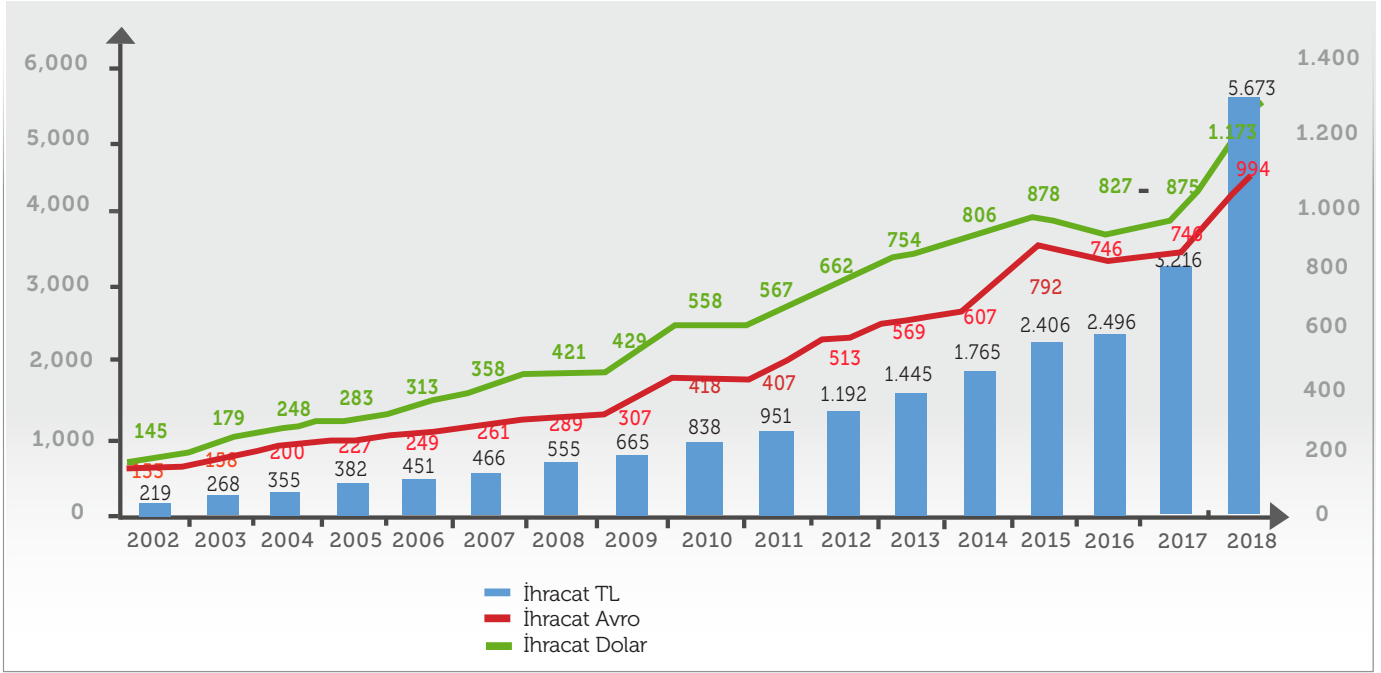
Türkiye İlaç Sektörü ve Dış Ticaret

Türkiye ilaç sanayi, çok özel üretim teknolojisi gerektiren ürünler (biyoteknoloji vb.) dışında her türlü ürünü üretebilecek teknolojik düzeye ulaşmıştır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenen ve 1984 yılından itibaren yürürlüğe giren "İyi Üretim Uygulamaları" (Good Manufacturing Practices-GMP) çerçevesinde gerekli yatırımları yaparak teknolojik alt yapısını güçlendirmiş, AB ülkeleri ile kıyaslanabilir bir teknolojik düzeye ulaşmıştır. Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de uluslararası norm ve standartlar uygulanmaktadır. Türkiye, ilaç sektöründe önemli ve büyüyen bir pazar konumundadır. Türkiye; IMS (Intercontinental Marketing Services) Health tarafından Çin, Brezilya, Meksika, G. Kore, Hindistan ve Rusya ile birlikte gelişmekte olan 7 pazardan biri olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 1. Türkiye'nin İlaç Sektörü İhracat/İthalatı, (2002-2018), (Milyon USD/AVRO/TL).
Kaynak: TÜİK

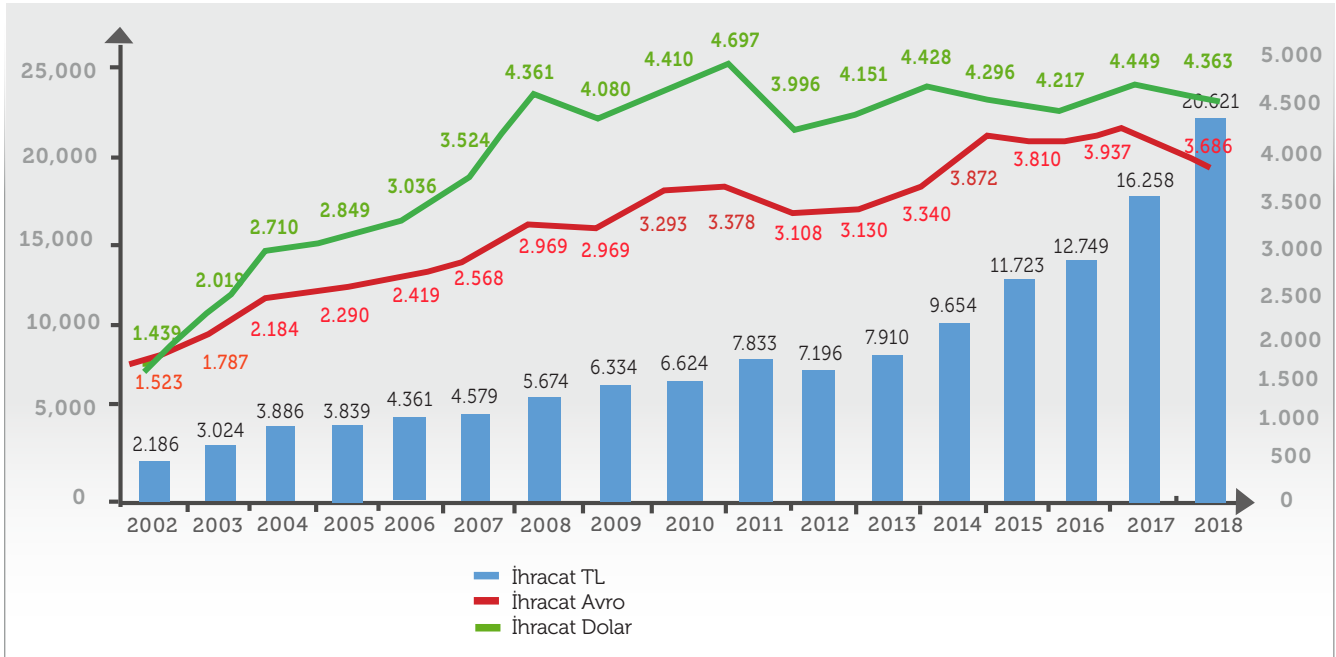
	İHRACAT (USD)	İHRACAT (AVRO)	İHRACAT (TL)	İTHALAT (USD)	İTHALAT (Avro)	İTHALAT (TL)
2002	145	153	219	1.439	1.523	2.186
2003	179	158	268	2.019	1.787	3.024
2004	248	200	355	2.710	2.184	3.886
2005	283	227	382	2.849	2.290	3.839
2006	313	249	451	3.036	2.419	4.361
2007	358	261	466	3.524	2.568	4.579
2008	421	289	555	4.361	2.969	5.674
2009	429	307	665	4.080	2.929	6.334
2010	558	418	838	4.410	3.293	6.624
2011	567	407	951	4.697	3.378	7.833
2012	662	513	1.192	3.996	3.108	7.196
2013	754	569	1.445	4.151	3.130	7.910
2014	806	607	1.765	4.428	3.340	9.654
2015	878	792	2.406	4.296	3.872	11.723
2016	827	746	2.496	4.217	3.810	12.749
2017	875	770	3.216	4.449	3.937	16.258
2018	1.173	994	5.673	4.363	3.686	20.621
2002-2018	711	550	2.492	203	142	843

Grafik 1. Türkiye'nin İlaç Sektörü İhracatı, (2002-2018), (Milyon USD/AVRO/TL)
Kaynak: TÜİK

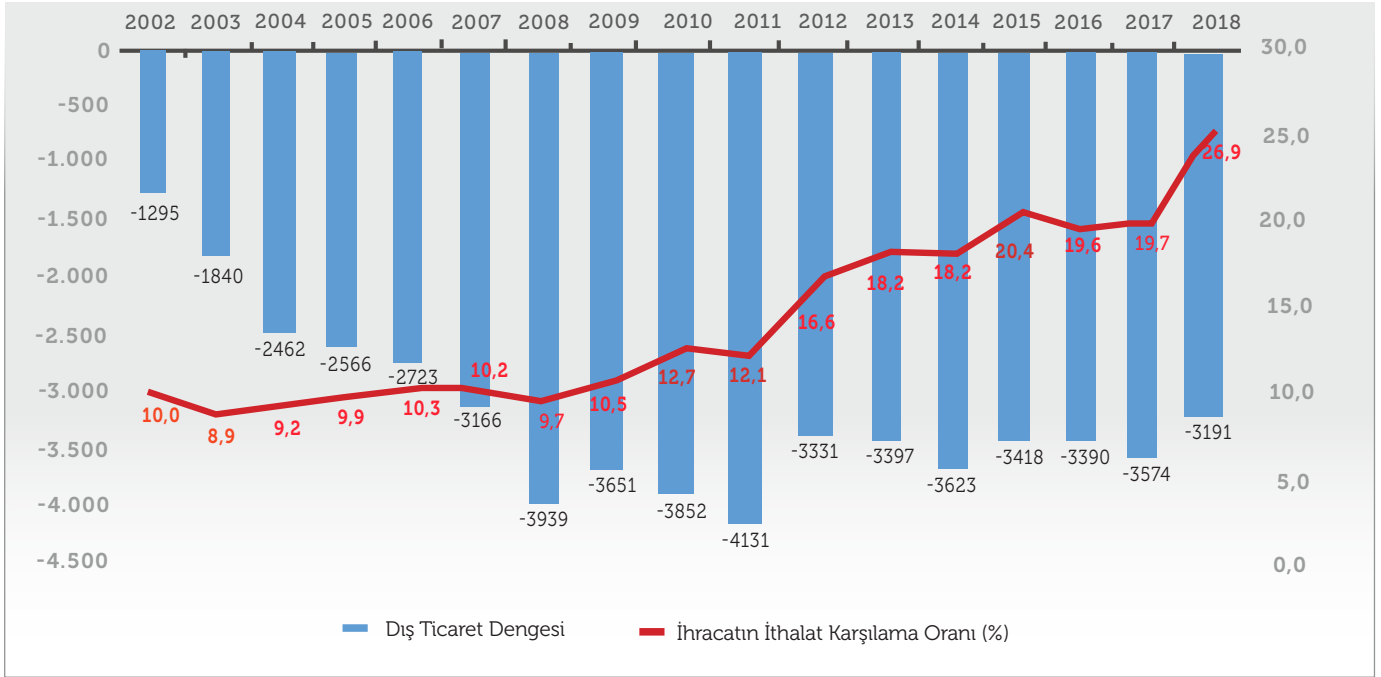
Türkiye'nin 2002 yılında 145 Milyon ABD Doları olan ilaç sektörü ihracatı 2018 yılında 2002 yılına göre %711 oranında artarak 1 Milyar 173 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında 1 Milyar 439 Milyon ABD Doları olan ilaç sektörü ithalatı ise 2018 yılında 2002 yılına göre %203 oranında artarak 4 Milyar 363 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1, Grafik 1). Bu 17 yıllık dönemde Türkiye'nin ilaç ihracatı ithalatından 2,5 kat daha fazla büyümüştür.

Grafik 2. Türkiye'nin İlaç Sektörü İthalatı, (2002-2018), (Milyon USD/AVRO/TL)
Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin 2002 yılında 1 Milyar 295 Milyon ABD Doları olan ilaç sektörü dış ticaret açığı 2018 yılında 2002 yılına göre %146 oranında artarak 3 Milyar 191 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında %10 olan ilaç sektöründe ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %168 oranında artarak 2018 yılında %26,9 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 3).

Grafik 3. Türkiye'nin İlaç Sektörü İthalatı, (2002-2018), (Milyon USD/AVRO/TL)
Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Türkiye'nin İlaç Sektörü Dış Ticaret Dengesi, (2002-2018), (Milyon USD), (%).
Kaynak: TÜİK

YILLAR	İHRACAT (USD)	İTHALAT (USD)	DIŞ TİCARET DENGESİ (USD)	İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI (%)
2002	145	1.439	-1.295	10,0
2003	179	2.019	-1.840	8,9
2004	248	2.710	-2.462	9,2
2005	283	2.849	-2.566	9,9
2006	313	3.036	-2.723	10,3
2007	358	3.524	-3.166	10,2
2008	421	4.361	-3.939	9,7
2009	429	4.080	-3.651	10,5
2010	558	4.410	-3.852	12,7
2011	567	4.697	-4.131	12,1
2012	662	3.996	-3.334	16,6
2013	754	4.151	-3.397	18,2
2014	806	4.428	-3.623	18,2
2015	878	4.296	-3.418	20,4
2016	827	4.217	-3.390	19,6
2017	875	4.449	-3.574	19,7
2018	1.173	4.363	-3.191	26,9
2002-2018 Değişim (%)	711	203	146	168

Türkiye dış ticaret açığı veren bir ülkedir. Bunun en önemli kalemlerinin başında enerji ürünleri gelmektedir. Diğer önemli bir kalem ise sağlık sektörüdür. Sağlık sektörünün en önemli dış ticaret açığı kalemi ilaç sektöründen oluşmaktadır. Diğer önemli kalem ise tıbbi cihazlardır.

Türkiye'nin 2002 yılında %10 olan ilaç sektöründe ihracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılında %26,9'a yükselmiştir. Türkiye'de ilaç sektörü ithalat/ ihracat durumuna göre analiz edildiğinde Türkiye'de ilaç ihracatının ithalatı karşılama oranının 2002- 2018 döneminde yıllar itibarıyla yükselme eğilimi içerisine olduğu görülmektedir. Özellikle 2018 yılı bu anlamda başarılı bir yıl olarak göze çarpmaktadır (Tablo 2).

Kaynak: 2002-2019 Dönemi Türkiye İlaç Sektörü Analizi Ve 2023 Vizyonu, Bağcı H. Ve Atasever M.

Erişim: Nobel Kitap; 0(312) 418 20 61
<https://www.nobelkitap.com/2002-2019-donemi-turkiye-ilac-sektoru-analizi-ve-2023-vizyonu-433651.html>

TÜRKİYE İLAÇ SEKTÖRÜ İÇİN 2023 VİZYONU

KİTABI ÇIKTI

“2002-2019 Dönemi Türkiye İlaç Sektörü Analizi ve 2023 Vizyonu” kitabında, Türkiye ilaç sektörü, sektörü etkileyen gelişmeler, pazar ve harcama yapısını farklı perspektiflerden analiz eden ve 2023 vizyonu oluşturan bir çalışma yapılmıştır. Çalışma ile 2003 yılından itibaren izlenen politikalar neticesinde Türkiye’de ilaç sektörünün nasıl geliştiği, finansmanı ve ilaca yapılan harcamaların detaylı analizi yapılarak, sektörün mevcut durumu, stratejisi, hedefleri incelenmiş ve 2023 vizyonu oluşturulmaya çalışılmıştır. İlaç pazar ve harcamaları 2002 yılı ile 2019 yılları ve arasındaki döneme ilişkin yapılmıştır.

Sağlık Bakanlığı bürokrasisinde uzun süre görev yapan Dr. Hasan Bağcı ve Mehmet Atasever tarafından hazırlanmıştır.

Çalışma yedi temel bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde: Türkiye Sağlık Sistemi ve 2003 yılı öncesinin değerlendirilmesi yapılmış, Türkiye sağlık sisteminde sağlanan gelişmelere ana hatlarıyla yer verilmiş ve sağlık harcamalarının gelişimi ve sağlık hizmet memnuniyeti anlatılmıştır.

İkinci bölümde: İlaç sektörünün yapısı ve özellikleri, Dünya, Avrupa ve Türkiye ilaç sektörü incelenmiştir.

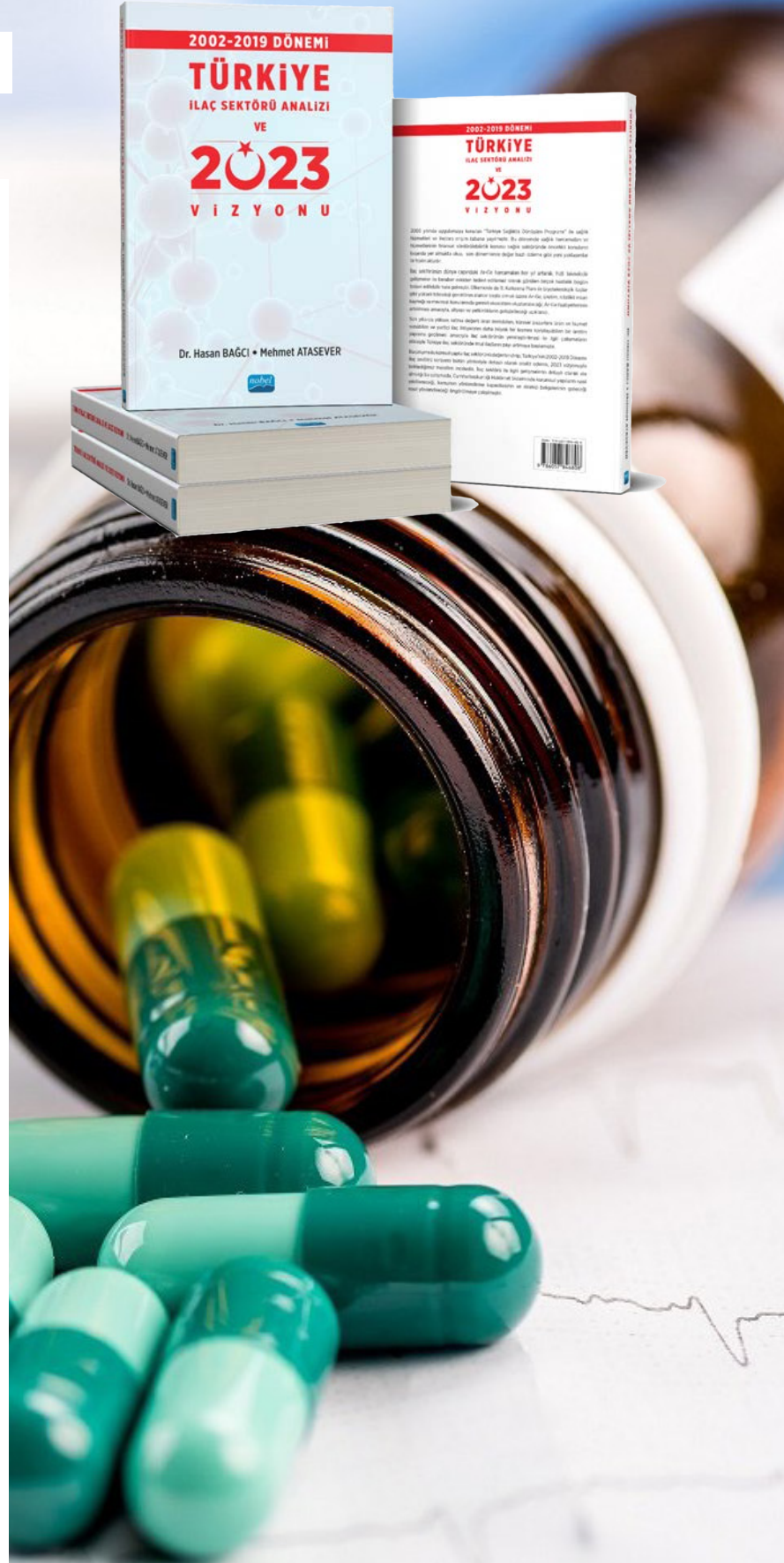
Üçüncü bölümde: Türkiye’de ilaç finansmanı, kamu ilaç bütçesinin oluşturulması, fiyatlandırma ve geri ödeme sistemi anlatılmıştır.

Dördüncü bölümde: Bu bölümde ilaç sektöründe global dış ticaret rakamları ile Türkiye’nin ilaç sektörü dış ticaret durumu yıllar itibarıyla ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Beşinci bölümde: Türkiye’deki ilaç pazarı ve harcamalarının gelişimi yıllar itibarıyla, finansmanı sağlayanlara, sağlık hizmet sunucularına ve fonksiyonlarına göre nominal ve reel rakamlarla mukayeseli olarak incelenmiş, grafiklerle desteklenmiştir. Ayrıca ilaç harcamalarının GSYH, sağlık harcamaları, faiz dışı kamu harcamaları ve vergi gelirleri ile mukayeseleri yapılmıştır.

Altıncı bölümde: Türkiye’deki ilaç pazarı, harcamaları, tüketimi, fiyat ve serbest eczane analizi yapılmış ve OECD ülkeleri ile mukayese edilmiştir.

Yedinci bölümde: Türkiye ilaç sektörü için 2023 vizyonu oluşturulmaya çalışılmış, kamunun yönlendirme kapasitesi, ilaç sektöründe ar-ge, iş ve girişim ekosistem, kümelenme, üretimin geliştirilmesi, ihracatın desteklenmesi, biyoteknolojik ilaç üretimi incelenmiş ve Türkiye ilaç sektörü 2023 vizyon hedefleri oluşturulmuştur.

“2002-2019 Dönemi Türkiye İlaç Sektörü Analizi ve 2023 Vizyonu” kitabına Nobel kitaptan ulaşılabilir.

<https://www.nobelkitap.com/2002-2019-donemi-turkiye-ilac-sektoru-analizi-ve-2023-vizyonu-433651.html>

Nobel Kitap; 0(312) 418 20 61 info@nobelkitap.com